
Talous- ja palkkahallinnon palvelujen järjestäminen ja KuntaAkseli Oy:n perustaminen

KONSJAOS 14.09.2026 § 64

Taustaa

Kuntien talous- ja palkkahallinnon toimintaympäristö on muuttunut. Hankintalain muutokset tulivat voimaan 18.6.2026. Uudistuksella lisätään kilpailua julkisissa hankinnoissa ja rajoitetaan sidosyksiköiden eli in house -yhtiöiden käyttöä. Jotta kunta voi hankkia palveluja yhtiömuotoiselta sidosyksiköltä ilman kilpailutusta, sen tulee jatkossa lähtökohtaisesti omistaa vähintään 10 prosenttia yhtiöstä sekä käyttää siihen muiden omistajien kanssa hankintalaissa tarkoitettua määräysvaltaa. Muutos vaikuttaa erityisesti useiden pienten omistusosuuksien varaan rakennettuihin tukipalvelujen hankintaan.

Tässä valmistelussa on selvitetty kuntien yhteisesti omistaman osakeyhtiön perustamista tuottamaan omistajilleen ja tarvittaessa niiden määräysvallassa oleville yhteisöille erityisesti taloushallinnon, kirjanpidon, laskutuksen, reskontran, palkanlaskennan ja henkilöstöhallinnon tukipalveluja raportointineen.

Valmistelun tavoitteena on muodostaa yhteinen osakeyhtiö, joka parantaa palvelujen laatua ja toimintavarmuutta, yhtenäistää prosesseja ja järjestelmiä sekä luo edellytyksiä läpinäkyvälle ja kustannustehokkaalle palvelutuotannolle. Yhtiö toimisi omistajiensa sidosyksikkönä ja voisi toimia myös hankintalain mukaisena yhteishankintayksikkönä.

Sopimukset

Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi on valmisteltu luonnokset KuntaAkseli Oy:n perustamissopimuksesta, osakassopimuksesta ja yhtiöjärjestyksestä. Osakassopimukseen liittyy liittymissopimus osakassopimukseen mahdollisia uusien osakkaiden liittymisiä varten. Asiakirjat muodostavat toisiaan täydentävän kokonaisuuden: perustamissopimuksessa sovitaan yhtiön perustamisesta, osakkeiden merkitsemisestä ja ensimmäisistä hallintoelimistä; osakassopimuksessa sovitaan omistajien keskinäisistä oikeuksista, velvollisuuksista ja omistajaohjauksesta; ja yhtiöjärjestyksessä määritellään yhtiön toiminnan ja hallinnon keskeiset rakenteet. Myöhemmin laadittavassa palvelusopimuksessa määritellään tilaajan ja yhtiön välinen palvelutuotanto, vastuut, palvelutaso, hinnoittelun perusteet sekä sopimuksen seuranta.

Yhtiön toiminta ja hallinto

Yhtiöjärjestysluonnoksen mukaan hallitukseen kuuluisi vähintään viisi ja enintään kaksitoista jäsentä. Jokaisella jäsenellä olisi varajäsen. Hallitus valitsisi keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja Sastamalan kaupunki nimeäisi hallituksen puheenjohtajan. Hallitus koostuisi viranhaltijoista, sillä yhtiön toiminta

liittyy käytännössä hyvin voimakkaasti kuntien operatiiviseen toimintaan. Osakkeiden siirtymistä rajoittaisi lunastuslauseke, jonka mukaan Sastamalan kaupungilla olisi ensisijainen lunastusoikeus ja tämän jälkeen muilla osakkeenomistajilla lunastusoikeus. Uusien osakkaiden liittymisestä ja omistuksen muutoksista sovittaisiin perustamissopimuksen, osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Myöhemmin laadittavan palvelusopimuksen mukaan KuntaAkseli Oy tuottaisi tilaajalle sovitut talous- ja palkkahallinnon palvelut. Palvelujen tarkempi sisältö, työnjako, palvelutaso, aikataulut, vastuuhenkilöt ja käyttöönottovaiheen järjestelyt määriteltäisiin palvelukuvauksessa, vuosittaisessa palvelusuunnitelmassa tai muussa kirjallisesti hyväksytyssä liitteessä. Palvelujen tuottamisessa tavoitellaan omakustannushintaa.

Yhtiön perustamisesta aiheutuu kunnalle kustannuksia osakkeiden merkintähinnasta ja sijoituksesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP). Osakkeiden merkintähinnan lisäksi yhtiö tarvitsee toimintansa aloittamiseen pääomitusta (SVOP), sillä jo ennen yhtiön varsinaisen palvelutuotannon käynnistämistä tulee yhtiölle aiheutumaan merkittäviä kustannuksia, mm. palvelutuotantoon tarvittavien järjestelmien hankinnasta. Yhtiömallin tavoiteltavat hyödyt muodostuvat muun muassa mittakaavaeduista, yhteisistä järjestelmistä ja prosesseista ja osaamisesta, paremmasta sijais- ja häiriötilanteiden hallinnasta sekä palvelutuotannon kustannusten läpinäkyvyydestä.

Toimivallan peruste Kuntalaki 14 §, Hallintosäätö 24 § ja 25 § 3 mom. 21. kohta

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen, talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Konserni- ja elinvoimajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se

1. hyväksyy Sastamalan kaupungin puolesta KuntaAkseli Oy:n perustamisen yhdessä perustamissopimuksessa nimettyjen muiden perustajaosakkaiden kanssa;
2. hyväksyy liitteinä olevat perustamissopimuksen, osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen;
3. hyväksyy kaupungin osakkeiden merkinnän ja yhtiöön tehtävän sijoituksen määrältään yhteensä 250 000 euroa sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto myöntää tähän tarvittavan määrärahan;
4. nimeää Sastamalan kaupungin osalta KuntaAkseli Oy:n hallituksen jäseneksi ja puheenjohtajaksi hallintojohtaja Tapio Rautavan ja hänen varajäsenekseen talousjohtaja Markus Jaakkolan;
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan yhdessä hallintojohtajan kanssa viimeistelemään ja allekirjoittamaan KuntaAkseli Oy:n

- perustamiseen liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä tai teknisluonteisia muutoksia; sekä
6. esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää KuntaAkseli Oy:n osakkeiden merkintään 25 000 euron ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston sijoitukseen 225 000 euron määrärahan.

Päätös

Keskustelun kuluessa varapuheenjohtaja Lauri Tapio esitti, että asia palautetaan valmisteluun ja että hallituksen kokoonpanoa tarkastellaan uudelleen. Esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin konserni- ja elinvoimajaoston päätökseksi.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

KHALL 21.09.2026 § 169

Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi on valmisteltu luonnokset KuntaAkseli Oy:n perustamissopimuksesta, osakassopimuksesta ja yhtiöjärjestyksestä. Osakassopimukseen liittyy liittymissopimus osakassopimukseen mahdollisia uusien osakkaiden liittymisiä varten. Asiakirjat liitteinä.

Toimivallan peruste Kuntalaki 14 §, Hallintosääntö 24 § ja 25 § 3 mom. 21. kohta

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen, talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Sastamalan kaupungin puolesta KuntaAkseli Oy:n perustamisen yhdessä perustamissopimuksessa nimettyjen muiden perustajaosakkaiden kanssa;
2. hyväksyä liitteinä olevat perustamissopimuksen, osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen;
3. hyväksyä kaupungin osakkeiden merkinnän ja yhtiöön tehtävän sijoituksen määrältään yhteensä 250 000 euroa sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto myöntää tähän tarvittavan määrärahan;
4. nimetä Sastamalan kaupungin osalta KuntaAkseli Oy:n hallituksen jäseneksi ja puheenjohtajaksi hallintojohtaja Tapio Rautavan ja hänen varajäsenekseen talousjohtaja Markus Jaakkolan;
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan yhdessä hallintojohtajan kanssa viimeistelemään ja allekirjoittamaan KuntaAkseli Oy:n perustamiseen liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä tai teknisluonteisia muutoksia; sekä

6. esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää KuntaAkseli Oy:n osakkeiden merkintään 25 000 euron ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston sijoitukseen 225 000 euron määrärahan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

KVALT 28.09.2026
371/02.08.00/2026

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 24 § ja 77 §

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto osaltaan hyväksyy KuntaAkseli Oy:n perustamisen myöntämällä yhtiön osakkeiden merkintään 25 000 euron ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston sijoitukseen 225 000 euron määrärahan.

Päätös